

ומתרצינן: שאני התם, שאינו צורך מצוה, שהרי אפשר דיתיב ונטיר, ימתין מלתרום עד שיכבו הגחלים.

תו מקשינן: תא שמע ראייה מהא דתניא:

המתנדב יין, כדברי רבי עקיבא, האומר מתנדבים יין, נותנו לספלים.

המתנדב שמן, כדברי רבי טרפון, האומר מתנדבין שמן, נותנו לאישים.

הרי מבואר שיין הבא בפני עצמו מנסכו בספלים, ודלא כשמואל?

ועוד תניא: יין נכך — לספלים.

או אינו לספלים, אלא לאישים?

אמרת, אי אפשר לזלף לאישים, שהרי אסור בלאו ד"לא יכבה". וקשה לשמואל?

ומתרצינן: לא קשיא: הא שנאמר בברייתא שאסור לזלף היין על האש, זה לדברי רבי

יהודה, הסובר ש"דבר שאין מתכוין" אסור. ולפיו בהכרח, יין הבא בפני עצמו מנסכו לספלים ולא על גבי אישים נוקרא דשמואל "אשה ריח ניחוח לה", ביאורו, שיהא נחת רוח לה' כאישים].

הא, מה שאמר שמואל שמזלפו על האש, זה לדברי רבי שמעון, הסובר "דבר שאין מתכוין" מותר. ולכך מותר לזלפו על האש, שהרי אינו מתכוין לכבותה. ולא הוי "פסיק רישא", כיון שאפשר לזלף בטיפות דקות [שאינן מכבות את האש]⁽³⁴⁾.

ומקשינן: למימרא, דשמואל כרבי שמעון סבירא ליה, שדבר שאין מתכוין מותר?

והאמר שמואל: מכבין גחלת של מתכת לזהטת ברשות הרבים, בשביל שלא יזוקן בה רבים. כי לפי שכיבויה של גחלת מתכת אינו אסור מדאורייתא אלא מדרבנן, לא גזרו רבנן במקום היזק הרבים. אבל לא מכבין צב-א גחלת של עץ, שכיבויה אסור מדאורייתא.

ואי סלקא דעתך כי שמואל כרבי שמעון

הרי עתה אין אש במזבח, והרי הוא עובר בלאו, ולמה מבואר בברייתא שרק כשכיבה האש הוא עובר בלאו.

ותירץ הגר"ז, שבגמרא מדובר באופן שהוא מוריד הגחלת כאשר עדיין נשאר עוד גחלים במזבח, וכיון שנשארו עוד גחלים במזבח אינו עובר במה שהוא מוריד שהרי הוא כבוי במקצת. וכמבואר בסוגייתנו. ולאחר שהוריד כבו שאר הגחלים, ולכן, אם הוא יכבה עתה את הגחלת שבידו נחשב הדבר כבוי בכולה, ולכן הוא חייב.

34. הגמרא אומרת שלרבי שמעון מותר לזלפו על גבי האישים כיון שהוא דבר שאינו מתכוין.

והקשה רש"י, הרי מודה רבי שמעון ב"פסיק רישא" שלא מועיל מה שאינו מתכוין, וכאן הרי זה "פסיק רישא" שיכבה את הגחלים.

ורש"י תירץ, כיון שהוא יכול לזלף בטיפין דקות, ואז הוא לא יגרם כבוי, לכן אף כשהוא שופך טיפין גדולות, ומכבה, לא נחשב הדבר כפסיק רישא.

ודברי רש"י הם חידוש, שאף כשהוא פסיק רישא ממש, כיון שיכול לעשות באופן שלא יהיה פסיק רישא, לא נחשב הדבר לפסיק רישיה.

והרמב"ם בפרוש המשניות, גם הוא הקשה איך מותר לזלפו על גבי האישים הרי זה פסיק רישא, ותירץ, וזה לשונו: דע, שאינו מתכבה